

Fremskrivning af efterspørgslen efter SOSU'ere

December 2024

Af Lasse Vej Toft, LVT@KL.dk

Frem mod 2035 stiger efterspørgslen efter SOSU'er med 23.000 ansatte. Langt størstedelen af den stigende efterspørgsel vedrører plejeboliger og hjemmehjælp, hvorfor ni ud af ti nye SOSU'ere forventes at skulle ansættes i kommunerne.

HOVEDKONKLUSIONER

- Fra 2023 til 2035 vil SOSU-efterspørgslen øges med ca. 23.000 ansatte
- Ca. to tredjedele af de ansatte SOSU'er arbejder inden for ældreområdet, som er det område, hvor behovene vil stige kraftigst. Behovet inden for plejebolig og hjemmepleje står til at sige med hhv. 40 pct. og 32 pct.
- 90 pct. af behovet for flere SOSU'er vil opstå i kommunerne. Kommunerne får behov for ca. 20.000 flere ansatte SOSU'er frem mod 2035.
- Efterspørgslen inden for plejebolig og hjemmehjælp vil øges med 38.000 ansatte frem mod 2035. Heraf vil 21.000 skulle være SOSU'er, men der vil også være behov for ca. 17.000 andre ansatte bestående dels af ufaglærte, dels af øvrige faggrupper - fx sygeplejersker, ergoterapeuter mv.

BAGGRUND

I de senere år er antallet af ansatte SOSU'er faldet samtidig med, at antallet af ældre med plejebenhov er steget. Dette notat beskriver, hvordan efterspørgslen efter SOSU'er vil udvikle sig ved fastholdt serviceniveauet.

SÅDAN HAR VI GJORT

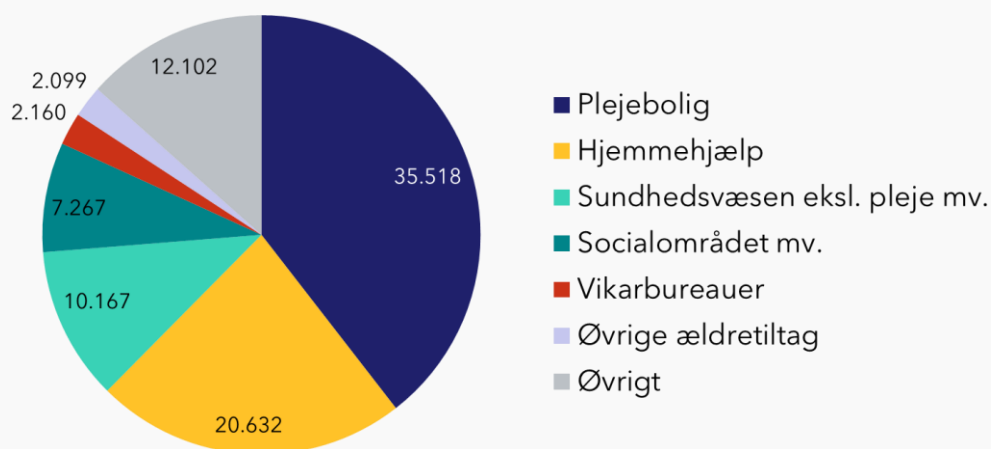
Der er lavet fremskrivninger på en række forskellige brancheområder, så de forventede ændringer i efterspørgslen kan dekomponeres.

Ændring i efterspørgslen efter SOSU'er

Ca. to tredjedele af de ansatte SOSU'er arbejder inden for ældreområdet ved plejeboliger, med hjemmehjælp og i form af øvrige ældretiltag (dagcentre, institutionsophold med sygepleje mv.). Derudover arbejder 11 pct. i sundhedsvæsenet, 8 pct. inden for socialområdet og 2 pct. i vikarbureauer. 13 pct. arbejder uden for klassiske SOSU-områder - fx med børnepasning, rengøring eller handel, jf. figur 1 nedenfor.

Figur 1

Ansatte SOSU'er fordelt efter brancheområder, januar 2023

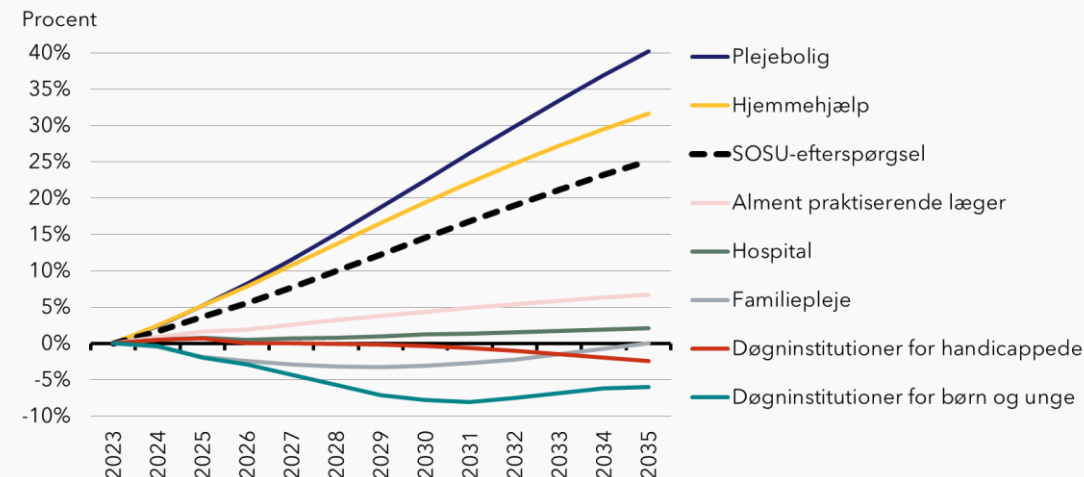

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Sundhedsdatastyrelsen.

Når efterspørgslen efter SOSU'er stiger kraftigt, hænger det sammen med, at de fleste arbejder inden for områder rettet mod at hjælpe det stigende antal ældre. Fra 2023 til 2035 tilsi-ger den demografiske udvikling, at efterspørgslen inden for plejebolig vil stige med 40 pct. og hjemmehjælp med 32 pct. Derimod vil den demografiske udvikling være mindre kraftig eller sågar faldende i en række af de brancheområder, hvor SOSU'erne fylder mindre - fx på hospitalerne (+2 pct.) og på døgninstitutionerne for børn & unge (-6 pct.) samt i indsatserne for handicappede (-2 pct.), jf. figur 2.

Figur 2

Demografisk betinget ændring i efterspørgsel på udvalgte forskellige områder

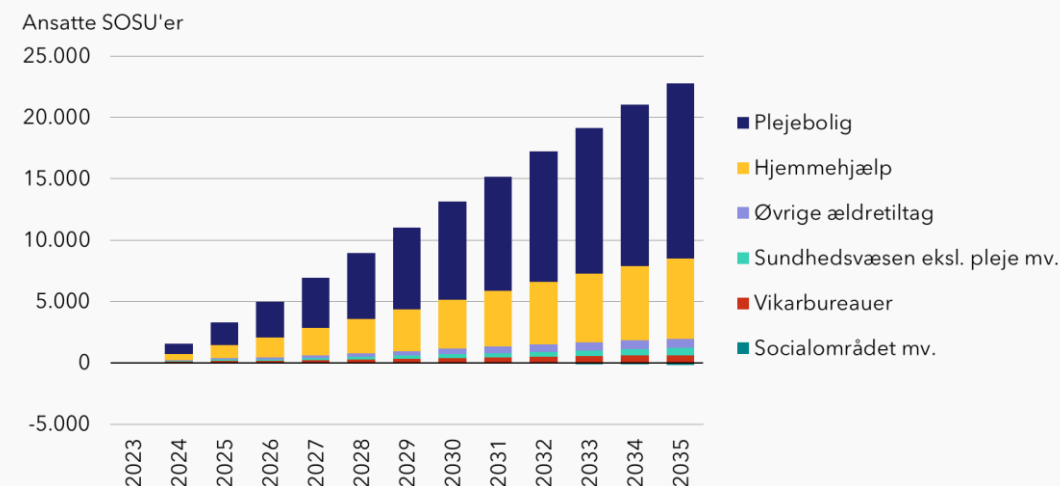
Note: Demografiske fremskrivninger. Efterspørgslen efter plejebolig, hjemmehjælp, hospital og alment praktiserende læger er udregnet med korrektion for delvis sund aldring efter år-til-død metoden, mens familiepleje og døgninstitutioner er rene aldersbetingede fremskrivninger. Fremskrivningsmetoderne er beskrevet i afsnittet om beregning af efterspørgslen.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

De 23.000 flere SOSU'er, der bliver behov for frem mod 2035, fordeler sig med ca. 14.000 inden for plejeboliger, ca. 7.000 inden for hjemmehjælp og så knap 2.000 ansatte på tværs af de resterende områder.

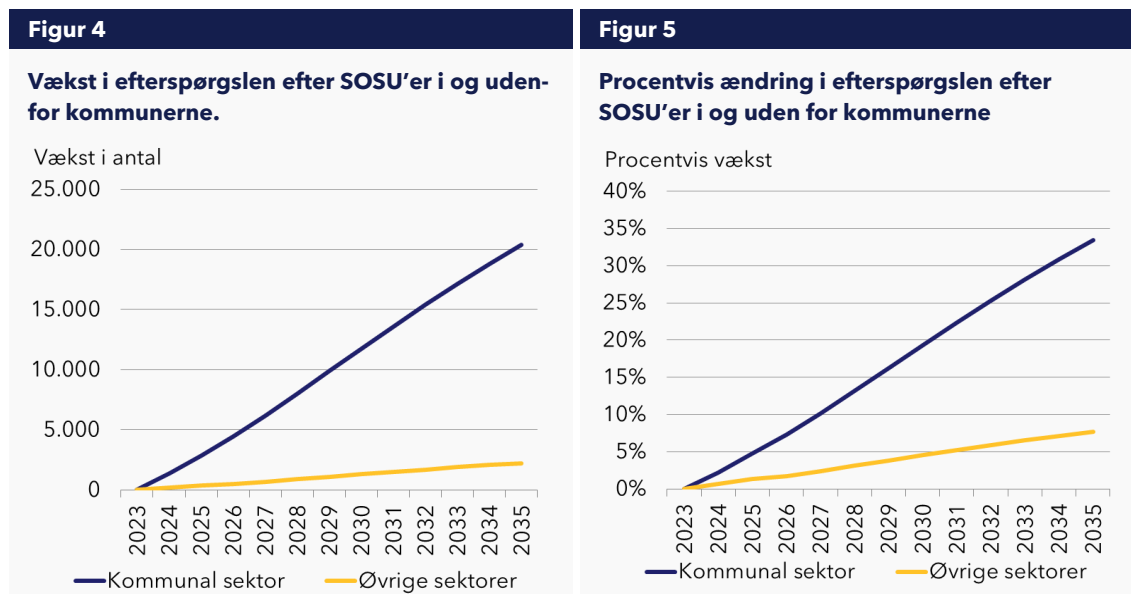
Figur 3

Ændring i efterspørgslen efter SOSU'er fordelt efter brancheområder, 2023 - 2035

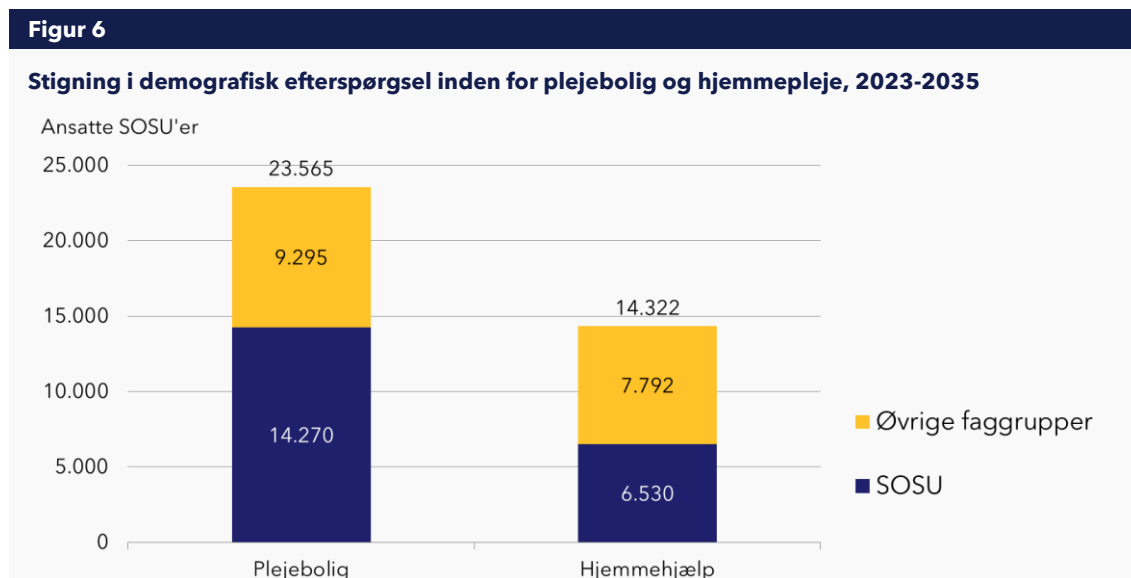
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

I 2023 arbejder 72 pct. af de ansatte SOSU'er i den kommunale sektor. Andelen er dog væsentligt højere indenfor inden for plejebolig (94 pct.) og hjemmehjælp (93 pct.). Dette betyder, at langt størstedelen af den øgede efterspørgsel opstår i kommunerne (90 pct.). Efterspørgslen vil således stige med ca. 20.000 SOSU'er i kommunerne, hvilket er en stigning på 33 pct. Udenfor kommunerne vil behovet øges med ca. 2.000 personer, hvilket er en stigning på 8 pct. blandt SOSU'er uden for kommunerne.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Sundhedsdatastyrelsen.

Udover de ca. 21.000 ansatte SOSU'er, som efterspørgslen inden for plejebolig og hjemmepleje står til at stige, vil der indenfor disse områder samtidig opstå en efterspørgsel på yderligere ca. 17.000 ansatte bestående dels af ufaglærte, dels af øvrige faggrupper - fx sygeplejersker, ergoterapeuter, pædagoger, kostfagligt personale mv. Den samlede demografiske stigning i efterspørgslen efter ansatte inden for plejebolig og hjemmehjælp fra 2023-2035 er i denne analyse beregnet til ca. 38.000 ansatte, jf. figur 7.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Sundhedsdatastyrelsen.

KL har tidligere estimeret det øgede behov for ansatte inden for plejebolig og hjemmehjælp i kommunerne til ca. 34.000 fuldtidsansatte. Det er dog en række forskelle i disse to beregninger, jf. noten¹.

Beregning af efterspørgsel

Der er lavet en række fremskrivninger inden for de brancher, hvor SOSU'erne typisk finder beskæftigelse. I nogle tilfælde er det rene aldersbetingede fremskrivninger, men der i andre tilfælde er korrigeret for forbedret sundhedstilstand efter den såkaldte år-til-død-metode med halv vægt (dvs. samme metode som FM anvender - dog anvender FM 3 år til død, hvor denne analyse anvendes 5 år til død). Der er således set på forbruget af en given ydelse 5 år tidligere (2019 i dette tilfælde), så det er muligt at se om, og hvornår personen dør. I fremskrivningen korrigeres herefter både for alder og for om borgere forventes at dø inden for hhv. 1, 2, 3, 4 eller 5 år. Når metoden anvendes med halv vægt, sker det ved ligeledes at udarbejde en simpel aldersbetinget fremskrivning, og derefter anvende gennemsnittet af de to tilgange. Ift. alder og dødssandsynligheder fremadrettet anvendes antagelserne i Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning for 2024.

Nedenfor følger en beskrivelse af fremskrivningen for de enkelte brancher. Resultaterne er opsummeret i tabellen til sidst.

Hospitaler

Fremskrivningen vedr. hospitaler er lavet separat for hhv. somatiske og psykiatriske afdelinger. Den somatiske fremskrivning er baseret på DRG-afregningerne, og der er korrigeret for delvis sund aldring. Den psykiatriske fremskrivning er uden korrektion for sund aldring, da forbruget ikke relaterer sig tydeligt til afstanden til død. I psykiatrien er det antaget, at et indlæggelsesdøgn trækker dobbelt så mange ressourcer som et ambulansbesøg.

Praksissektoren (alment praktiserende læger, speciallæger, tandlæger osv.)

For hver enkelt branche vedrørende praksissektoren er antallet af kontakter optalt, og der er lavet fremskrivninger individuelt for hvert område. I alle tilfælde er der taget højde for delvis sund aldring.

---

¹ <https://www.kl.dk/analyser/analyser/social-sundhed-og-aeldre/fremskrivning-af-personale-behovet-til-hjemmehjaelp-og-plejebolig-til-aeldre>. Helt kort er forskellene, at de 34.000 alene vedrører hjemmehjælp/plejebolig i kommunerne for 67+årige (hvilket har betydning fordi det demografiske behov falder blandt brugere under 67 år), er opgjort i fuldtidspersoner fremfor primært beskæftigede, har start i 2022 fremfor 2023, tager udgangspunkt i opgørelser fra KRL og anvender den kommunale kontoplan som afgrænsning fremfor brancher, samt er baseret på DST's 2023-befolkningsfremskrivning frem for 2024-versionen i denne analyse.

Sundhedsvæsen i øvrigt

Fremskrivningen er lavet som et gennemsnit af hospitalerne og praksissektor-brancherne vægtet efter antallet af SOSU'er i disse brancher i udgangspunktet.

Plejebolig og hjemmehjælp

For kommuner med godkendte data er borgernes antal måneder i plejebolig optalt, og der er lavet fremskrivning korrigeret for delvis sund aldring. For hjemmehjælp er anvendt samme metode blot med udgangspunkt i data for visiteret hjemmehjælp.

Socialområdet

For socialområdet er der fremskrevet på baggrund af en række aldersfordelte opgørelser i Statistikbanken.dk. Fremskrivningerne er ikke korrigeret ift. år-til-død, da ydelserne gives til aldersgrupper med et begrænset antal dødsfald.

Vikarbureauer

Fremskrivningen er lavet som et gennemsnit af de øvrige nævnte brancher vægtet efter antallet af ansatte SOSU'er i 2023.

Figur 7

Overblik over fremskrivningsmetoder for de forskellige brancheområder

Overordnet kategori	Branche	Fremskrivningsmetode	Delvis korrektion for sund aldring
Sundhedsvæsen ekskl. pleje mv.	86.10.00 Hospitaler	Somatisk vha. DRG. Psykiatrisk vha. LPR for hhv. besøg og indlæggelser	Somatik (ja), psykiatri (nej)
Sundhedsvæsen ekskl. pleje mv.	86.21.00 Alment praktiserende læger	Kontakter i sygesikringsregisteret	Ja
Sundhedsvæsen ekskl. pleje mv.	86.22.00 Praktiserende speciallæger	Kontakter i sygesikringsregisteret	Ja
Sundhedsvæsen ekskl. pleje mv.	86.23.00 Praktiserende tandlæger	Kontakter i sygesikringsregisteret	
Sundhedsvæsen ekskl. pleje mv.	86.90.10 Sundhedspleje, hjemmesygepleje og jordemødre mv.	Som plejehjem	Ja
Sundhedsvæsen ekskl. pleje mv.	86.90.20 Fysio- og ergoterapeuter	Kontakter i sygesikringsregisteret	Ja
Sundhedsvæsen ekskl. pleje mv.	86.90.30 Psykologisk rådgivning	Kontakter i sygesikringsregisteret	Ja
Sundhedsvæsen ekskl. pleje mv.	86.90.40 Kiropraktorer	Kontakter i sygesikringsregisteret	Ja
Sundhedsvæsen ekskl. pleje mv.	86.90.90 Sundhedsvæsen i øvrigt i.a.n.	Vægtet gennemsnit af sundhedsbrancher	Ja
Plejebolig	87.10.10 Plejehjem	Opholdsdata i måneder	Ja
Øvrige ældretiltag	87.10.20 Institutionsophold med sygepleje i.a.n.	Som plejehjem	Ja
Socialområdet mv.	87.20.10 Døgninstitutioner for personer med psykiske handicap	Hand02 (døgninstitutioner)	Nej
Socialområdet mv.	87.20.20 Behandlingshjem for stofmisbrugere og alkoholskadede	Hand02 (døgninstitutioner)	Nej
Socialområdet mv.	87.30.10 Døgninstitutioner for personer med fysisk handicap	Hand02 (døgninstitutioner)	Nej
Socialområdet mv.	87.30.20 Beskyttede boliger o.l.	Hand02 (døgninstitutioner)	Nej
Socialområdet mv.	87.90.10 Døgninstitutioner for børn og unge	ANBAAR15 (døgninstitutioner)	Nej
Socialområdet mv.	87.90.20 Familiepleje	ANBAAR15 (plejefamilie)	Nej
Socialområdet mv.	87.90.90 Andre former for institutionsophold	Hand02 (døgninstitutioner)	Nej
Hjemmehjælp	88.10.10 Hjemmehjælp	Visiteret hjemmehjælp i timer	Ja
Øvrige ældretiltag	88.10.20 Dagcentre mv.	Som hjemmehjælp	Ja
Socialområdet mv.	88.10.30 Revalideringsinstitutioner	Hand02 (døgninstitutioner)	Nej
Vikarbureauer	78.20.00 Vikarbureauer	Vægtet gennemsnit af ovenstående	Delvist
Øvrigt	Øvrigt	Antages konstant	